ΕΤΟΣ Β'

ΝΕΟΤΗΣ

ΑΡΙΘ. 39

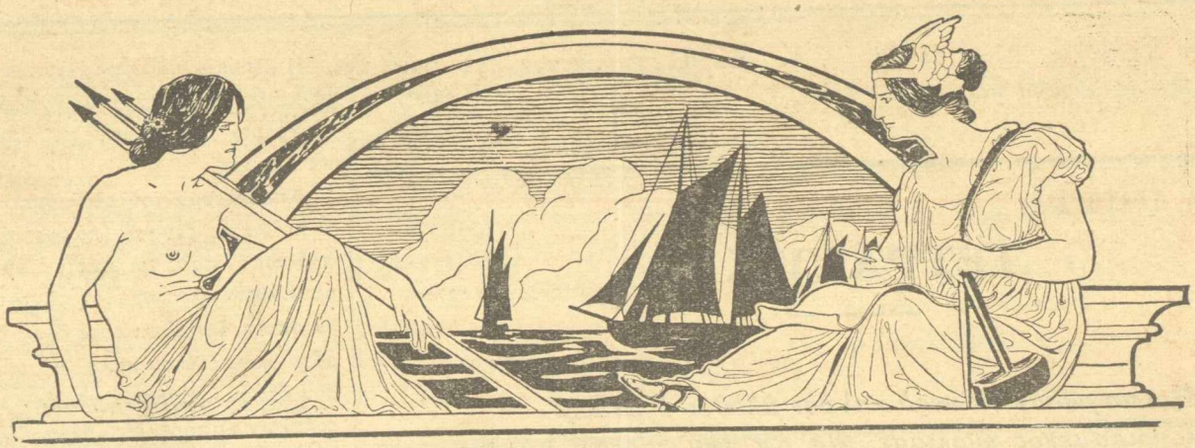

Ἔτος Β΄. 15 Ἰανουαρίου 1911 Ἀριθ. 40

Θ. ΕΞΑΡΧΟΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — Κ. ΦΡΙΛΓΓΟΣ

ΣΜΥΡΝΗ

ΝΕΟΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΑΛ. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Η ΛΙΡΕΣ ΤΟΥ ΖΑΧΟΥ

Εἰς τὴν γειτονίαν μας, γωνίαν μὲ γωνίαν μὲ τὴν πατρῴαν μου οἰκίαν εἶχε κατοικήσει τῷ 18... ὁ Ζάχος τῆς Στάμαινας, πρώην ναυτικός, ὡς 45 χρόνων, πρὸ ὀλίγων μηνῶν γυρίσας ἀπὸ τὴν Ἀμερικήν. Εκατοίκησε μαζὶ μὲ μίαν νεαρὰν, ἰσχνὴν, κοντὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ προάστειον τοῦ Πέρᾶ Μώλου, ἀπὸ τὴν νῆσον τὴν ἀντικρυνήν. Πρὸ ὀλίγων μόλις ἑβδομάδων, ἐν τούτοις, εἶχε στεφανωθεῖ εἰς τὸ χωρίον μὲ μίαν ἄλλην· πλὴν τὸ συνοικέσιον αὐτὸ, καθὼς ἐλέχθη, ἐναυάγησε...

Ενθυμούμην παιδιόθεν τὸν Ζάχον, τὸν θορυβοποιὸν καὶ οἰνοπότην καὶ καλόκαρδον. Κατήγετο ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τῆς Πασσίνας· οὕτω συνήθως ἐκαλεῖτο ἡ μάννα του. Θαρρῶ πῶς ἦταν αὕτη δευτέρα ἐξαδέλφη τοῦ πατρός μου.

Ητο πράγματι ἁπλοϊκὴ γυνὴ, καὶ εἶχεν ἀποθάνει μὲ πολλοὺς καϋμοὺς εἰς τὸ στῆθος. Εἶχε πολλοὺς καλογήρους εἰς τὴν οἰκογένειάν της. Ο ἀδελφός της παπᾶ - Γεράσιμος ἐγκαταβιώσας εἰς μονύδριον τοῦ τόπου μας, ἔφαγέ ποτε, καθὼς ἔχω ἀκούσει, σαράντα βότσια καλαμπόκια ὠμὰ, ἀγνοῶ ἂν κατόπιν στοιχήματος ἢ χωρὶς στοίχημα. Ο Παπᾶ-Καισάριος, ἄλλος ἀδελφός της, εἶχε χρηματίσει ἐπὶ μακρὰ ἔτη Προηγούμενος εἰς τὴν μεγάλην Λαύραν τὴν ἐν Αθω. Οὗτος ἂν καὶ ὡς προεστὼς ἰδιορρύθμου μοναστηρίου, εἶχεν ἰδίαν περιουσίαν, ἠρνεῖτο νὰ δίδῃ χρήματα εἰς τοὺς συγγενεῖς του, λέγων ὅτι «τὰ καλογηρικὰ γρόσια γίνονται φείδια καὶ σὰς τρῶνε...»

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΨΥΧΗ

Ο ὀλίγον μετ' αὐτὴν ἐπιζήσας σύζυγός της, ὁ μπάρμπα Στάμος τῆς Στάμενας, εἶχε σκαρώσει ποτὲ ἑταιρικῶς γολέτταν μαζύ μὲ ἕνα φίλον του, καπετὰν Κοσμᾶν, εἰς τὸν πίσω Αρσανᾶν στοῦ Τσίφερη, κάτω ἀπὸ τὰ ἐρημικὰ καὶ ἀνεμοδαρμένα Μνημούρια τοῦ χωρίου, εἰς τὸ ρίζωμα τοῦ βράχου τοῦ θαλασσοπλήκτου. Αλλὰ τὸν ἔβγαλεν ἀπ' ἔξω ὁ συνέταιρός του, καὶ δὲν τὸν ἀνεγνώρισεν ὡς συμμέτοχόν του εἰς τὸ σκάφος, ἅμα ἐπιστρέψαντα ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ὅπου εἶχεν ὑπάγει ἰδοὺ ἐκ ποίας ἀφορμῆς.

Ο μπάρμπα Στάμος εἶχεν ἀνακαλύψει εἰς ἕνα γιαλὸν, ὡς ἐν μίλιον ἀντικρὺ, κοντὰ στὴν Καναπίτσα, 12—15 βαρέλια χωμένα εἰς τὴν ἄμμον, γεμᾶτα ἐκλεκτὸν ἀγγλικὸν ρώμι· ἀναμιγνύων τὴν νύκτα τὸ ἄρωμά του μὲ τὸ ἰώδιον τοῦ γιαλοῦ. Εκεῖ τὰ εἶχε κρύψει προσωρινῶς ὁ γέρω Τσαρούχας κυβερνήτης μεγάλης τρεχαντήρας. Ο γέρω Στάμος, μὴ ἔχων καρδίαν νὰ προδώσῃ ἐβουλήθη νὰ γίνῃ μοιραστὴς καὶ μεριδιοῦχος εἰς τὰ βαρέλια, κ' ἐκύλισεν ἢ ἔσπρωξεν ἕως τὴν βάρκα του, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε πλεύσει ἕως ἐκεῖ, ὅσα κομάτια ἠμπόρεσεν αὐτὸς καὶ ὁ κωπηλάτης του. Πλὴν τότε οὗτος, ὁ Στεφανῆς ὁ καλούμενος Γροῦτσος, τοῦ λέγει:

— Νὰ σ' πῶ, νὰ σ'πῶ μπάρμπα Στάμο, μποροῦμε νὰ δέσουμε μὲ τὸ σκοινὶ καμπόσα ρωμ... ρωμ... ρωμιοβάρελ' ἀκόμη;

— Τί λὲς, βρὲ παιδί;

— Αὐτὸ π' σ' λέω, σ'λέω μπά.. μπάρμπα Στάμο. Μποροῦν νὰ πλέ...νὰ πλέψουνε τὰ βαρέλια κ...κ...κοντὰ π' τ' βάρκα.

Ο μπάρμπα Στάμος τὸ εἶχε σκεφθῆ ἀκόμη προτήτερα, πρὶν τὸ εἴπῃ ὁ βρα-

δύγλωσσος ὁ Στεφανῆς. Ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ ἔκαμνεν, ἂν δέν του τὸ ἔλεγεν ἄλλος.

— Μὰ θὰ βουλιάξουν, βρὲ παιδί; ἀκολουθεῖ.

ΜΑΓΕΜΜΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

I

Ἐξω παγῶσαν τὰ νερὰ καὶ δὲν ἀλέθει ὁ μύλος.
Κουλουριασμένος φώλιασε, πίαˈ ἀπˈ τὴν πόρτα ὁ σκύλος
κιˈ ὅσῳ στὴν τρύπα ἡ μάνιτα σφυρίζει τοῦ χιονιᾶ,
τόσῳ γυρνᾷ μὲ μούγκρισμα κατὰ τὴν κλειδωνιά.

II

Τἀγέρι στὰ τριαντάφυλλα μοῦ σκόρπισε μιὰ φρίκη.
Ὦ τῶν χρυσῶν πεταλουδιῶν μεθυστικὴ φευγάλα!
Κάποιο βαβοῦλι τίναξε μιὰ διαμαντένια στάλα
κιˈ ἀπˈ ἕνα φύλλο γκρέμισε τὸ ἐργατικὸ μυρμῆκι.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

AUGUSTE HAMON

ΕΝΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΜΟΛΙΕΡΟΣ

II

Εἰς τὰς κωμῳδίας τοῦ *Bernard Shaw* λείπει νομίζεις ἡ ὑπόθεσις ἐκτὸς ἐὰν ἡ **ἀνάπτυξις ἑνὸς γεγονότος μπορεῖ ν' ἀποτελέσῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου.** Ἀλλ' εἶναι ἀδύνατο τοὐλάχιστον νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐτὸ **«στὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ὑπεράνθρωπο»**, στὸν **«ἥρωα καὶ τὸν στρατιώτη»** στὸν **«μαθητὴ καὶ στὸ διάβολο»** στὸν **«Καίσαρα καὶ στὴν Κλεοπάτρα»** κ.λ.π., ὅπου ὑπάρχουν βέβαια γεγονότα τὰ ὁποῖα ὅμως κάλλιστα παρατηρεῖς πῶς δὲν ἀποτελοῦν τὴν πραγματικὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου. Στὸ θέατρον τοῦ *Shaw* ὑπάρχει μία πειὸ δυνατὴ ὑπόθεσις ἀπὸ κείνην ποῦ θὰ μᾶς ἔδιδαν τὰ γεγονότα. Κι' αὐτὴν θὰ λέγαμε ὑπόθεσιν **πνευματικὴν** διότι μᾶς δίδει τὴν βαθμιαίαν ἀνάπτυξιν τῆς **ἰδέας τοῦ ἔργου καὶ σειρᾶς ἄλλων ἰδεῶν** αἱ ὁποῖαι κάμουν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου. Σύμφωνα μὲ αὐτὸν τὸν ὁρισμὸν μπορεῦμε νὰ ποῦμε **ὑλικὴν** τὴν ἄλλην τὴν ὁποίαν **ν' ἀποτελῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν γεγονότων.**

Η πνευματικὴ αὐτὴ ὑπόθεσις ποῦ ἀντικαθιστᾷ τὴν ὑλικὴν στὸ ἔργο τοῦ *Shaw* ἔχει σχέσιν καὶ συναρμογὴν θαυμασίαν, καὶ ἡ δευτέρα δουλεύει στὴν πρώτη ἀκριβῶς ὅπως στὸ θέατρον τοῦ Ἀριστοφάνους, τοῦ Μεσαιῶνος, τοῦ Μολιέρου καὶ τοῦ 17 υ αἰῶνος. Εἰς μερικὰ ἔργα τοῦ Μολιέρου ἡ ὑπόθεσις ὅμως εἶναι μᾶλλον **ψυχολογικὴ** παρὰ **πνευματικὴ**, ἂν μᾶς ἐπιτρέπεται ὁ ὁρισμός, ὥστε ἡ **ἀνάπτυξις** ἑνὸς **χαρακτῆρος** κάμνει τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου, πρᾶγμα ἀκριβῶς διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Μολιέρος βασίζει τὰ ἔργα του εἰς ἓν κύριον καὶ οὐσιῶδες πρόσωπν, τὸ ὁποῖον προξενεῖ τὰς πράξεις, τὰ κατορθώματα καὶ τὰς ἰδέας μὲ μίαν ἀναγκαίαν ἐπίδρασιν στὴν ὕπαρξιν τῶν ἄλλων προσώπων τοῦ ἔργου. Αὐτὸ τὸ ἔκαμεν ὁ *Bernard Shaw* εἰς ὀλίγα του ἔργα **«στὸν ἄνθρωπο καὶ στὸν ὑπεράνθρωπο» «στὸν μαθητὴ καὶ στὸν διάβολο»** καὶ εἰς μερικὰ ἄλλα.

Η ρεαλιστικὴ κωμῳδία τῶν ἠθῶν καὶ τῶν χαρακτήρων κατ' ἀνάγκην ὑποτάσσει τὴν **ὑλικὴν** ὑπόθεσιν εἰς τὴν **πνευματικὴν** ἢ **ψυχολογικήν**. Μόλις πέσῃς στὸ δρᾶμα δὲν μπορεῖς νὰ κάμῃς ἀλλοιώτικα. Αὐτὴ ἡ **ὑπόταξις** εἶναι ποῦ κάμνει νὰ μὴ τελειώνει τὸ ἔργον εἰς τὴν πρώτην του ἀκόμη πρᾶξιν οὔτε νὰ ἔχῃ **λύσιν** ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ εἰς τὴν ζωὴν ὅπου πραγματικὸν τέλος δὲν ὑπάρχει. Εἰς τὰ ἔργα τοῦ *Shaw* ὅπως καὶ εἰς τὰ ἔργα τοῦ Μολιέρου ὑπάρχουν πρόσωπα τὰ ὁποῖα λαμβάνουν ὡρισμένην ζωὴν μόλις ἀρθρώσουν τὴν πρώτην λέξιν, ἔχουν τὴν θέσιν των εἰς τὴν σκηνὴν μόλις ἐμφανισθῶσι καὶ χαρακτηρίζονται μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πνευματικῆς ἢ τῆς ψυχολογικῆς ὑποθέσεως τῆς ὁποίας εἶναι οἱ πρωταγωνισταί.

Ο *Bernard Shaw* εἶναι κατ' οὐσίαν κωμικὸς ὅπως καὶ ὁ Μολιέρος. Αν καὶ εἶνε δὲ κατὰ βάθος μελαγχολικὸς ὅμως μὲ πολλὴν τέχνην στρέφεται εἰς τὸ κωμικὸν ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν λείπει καὶ μιὰ δόσις τραγικότητος.

Η εὐθυμία ποῦ προκαλοῦν καὶ οἱ δύο εἶναι θλιμμένη καὶ μελαγχολική. Φέρνουν τὸ γέλοιο τὴν στιγμὴν ποῦ ἐπιθυμεῖ κανεὶς νὰ κλαύσῃ.

Αποτέλεσμα τοῦ ρεαλισμοῦ των εἶναι ὅτι πολλάκις δὲν μᾶς παρουσιάζουν κανὲν πρόσωπον πρὸς τὸ ὁποῖον νὰ αἰσθανθῇς συμπάθειαν καὶ σχεδὸν πάντοτε πρόσωπα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι οὔτε ὅλως διόλου κακὰ οὔτε ὅλως διόλου καλά. Κ' οἱ δυὸ πιστεύουν ὅτι ἓν πρόσωπον γελοῖον εἰς μίαν περίστασιν ἠμπορεῖ εἰς ἄλλην νὰ εἶναι ἄνθρωπος ἔντιμος καὶ σοβαρό.

Κ. Ι. ΦΡΙΔΠΓΟΣ

EDMOND ROSTAND

CHANTECLER

Δρᾶμα εἰς πράξεις

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ 35ον φυλλάδιον).

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Εχει ὅμως γοῦστο, ἀγαπητέ μου.

ΠΑΤΟΥ

Ν...αὶ μὰ ὄχι πολύ! Γιὰ νάνε μαῦρος θὰ πῇ πῶς ἐξ ἅπαντος ἔχει γοῦστο: Μὰ ἔπρεπε νἄξερε νάβαφτε μᾶλλα χρώματα τὰ φτερά του!

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Επὶ τέλους... Η φαντασία του εἶναι μοναδική· εἶναι πολὺ ἀστεῖος.

ΠΑΤΟΥ

Ν... ὄχι! Πῶς ἔμαθε κάτι ἐκφράσεις ποῦ ἀντικαθιστοῦν τὸ πνεῦμα, εἶναι ἀστεῖος, πῶς νομίζει ὅτι ἐγκαινιάζει κάτι πεταχτὲς συντάξεις καὶ πῶς λέγει: «Εἶνε κάποιοι» ἀντὶ «εἶμαι ἔνας;» Θὰ πῇ πῶς εἶνε ἀστεῖος; Οχι βέβαια!

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Εἶναι ἑτοιμόλογος.

ΠΑΤΟΥ

Ναὶ ἔχει εὔκολες [τὲς ἀπαντήσεις μὰ χοντροκομενες. Τὰ ἀστεῖα τοῦ Κότσυφα αὐτοῦ ποῦ δὲν χωνεύω δὲν εἶναι τόσο ἐξυπνα ὅσο τὸ κορακίστικό του ὄφος!

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Δὲν εἶναι ὅμως ὅλως διόλου ἀξιοκατάκριτος. Πηγαίνει κατὰ τὴ νέα μόδα.

ΠΑΤΟΥ

Α!

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ, (τοῦ δείχνει τὸν Κότσυφα)

Εἶναι ντυμένος! μὲ τὸ φράκο του εἶναι χαριτωμένος...

ΠΑΤΟΥ

Μοιάζει μὲ τὸν ὑπάλληλο τῶν κηδειῶν ποῦ χορεύει.

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ, (γελῶντας)

Οχι δά! τὸν κάμεις περισσότερο μαῦρο ἀπ' ὅ,τι εἶναι.

ΠΑΤΟΥ

Εχω παρατηρήσῃ πῶς ὁ σφυριχτὴς αὐτὸς Κότσυφας εἶναι κόρακας ποῦ κατὰ λάθος ἔγινε κότσυφας.

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Ναί, μὰ τὸ μικρό του ἀνάστημα...

ΠΑΤΟΥ

(τεντώνοντας τ' αὐτιά του)

Α! μὴν κοιτάζῃς αὐτό! Τὸ κακὸ γιὰ ν' ἀρχίσῃ κάμει ἕνα μικρὸ μοντέλο. Μὴν παίρνεις δείγματα γιὰ μικρὰ πράγματα. Η ψυχὴ τῆς κάμας ὀνειρεύεται μέσα στὸ τσακαδάκι. Ο κότσυφας καὶ ὁ κόρακας εἶναι καμωμένοι ἀπὸ τὴν ἴδια τσόχα...

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

(διασκεδάζοντας μὲ τὸ θυμὸ τοῦ Πατοῦ).

Λοιπὸν, ὁ Κότσυφας εἶναι κακὸς, εἶναι κτῆνος, εἶναι ἄσχημος...

ΠΑΤΟΥ

Εἶναι πρὸ πάντων... ἐκεῖνο ποῦ δὲν ξέρει κανεὶς τί εἶνε. Μήπως σκέπτεται ἕνα λεπτό; Μονάχα του—του—του!

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Ε, καὶ τί πειράζει αὐτό;

ΠΑΤΟΥ

Αὐτὸ τὸ του-του-του! δὲν ὑπάρχει πειὸ ἀπαίσιο πρᾶγμα γιὰ κεῖνον ποῦ σκέπτεται καὶ αἰσθάνεται ἀπὸ αὐτὸ τὸ του-του-του τὸ σύνθετο καὶ τὸ ἠχηρό. Ναί, κάθε μέρα-νὰ γιατὶ φωνάζω ρρρ—ἀκούω νὰ προστυχαίνουν οἱ καρδιὲς καὶ ἠφρασεολογία. Α! εἶνε νὰ λυσσάξῃ κανείς!

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

Μὰ, Πατοῦ!..

ΠΑΤΟΥ

Καὶ γιὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ἀγενῆ τους λέξι, τὰ κοροϊδεύουν ὅλα. Καὶ ἐγὼ ἄαν λέγω τίποτε μὲ ἀπαντοῦν εἰρωνικά! Ω! νὰ φύγῃ κανείς, ν' ἀκολουθήσῃ κανεὶς ἕνα βοσκὸ ποῦ νὰ μὴν ἔχῃ τίποτε μέσα στὸ σάκκο του! Τοὐλάχιστον ὅταν τὴν νύχτα ἔπινα τὸ νερὸ τῆς λίμνης θὰ νόμιζα πῶς πίνω τἀστρα, πρᾶγμα ποῦ ἀξίζει πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὅλα τὰ μελουδᾶτα κόκκαλα!

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

(μ' ἔκπληξι, ποὺ στὴς τελευταῖες του λέξεις ὁ Πατοῦ, χαμήλωσε τὴ φωνή.)

Γιατὶ μιλᾶς σιγανά;

ΠΑΤΟΥ

Ναί, τώρα βλέπεις πῶς σὰν μιλῇ κανεὶς γιὰ τἀστρα πρέπει νὰ χαμηλώνῃ τὴ φωνή. (βάνει τὸ κεφάλι του ἀνάμεσα στὰ πόδια του.)

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

(τὸν παρηγορεῖ)

Πές μας λοιπόν!

ΠΑΤΟΥ (σηκωνόμενος).

Μὰ αὐτὸ τὸ βρίσκω πολὺ κτηνῶδες καὶ ἀνόητο. Θὰ φώναζα ἂν ἤθελα.

(γαυγίζει δυνατὰ)

Αστρα!....

(ἔπειτα, σὰν νὰ παρηγορεῖται)

Ονομα ἑνὸς ἀνθρώπου!

ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ποῦ περνοῦν εἰς τὸ βάθος χαμογελῶντα.

Αστρο!— εἶναι δικός μας ὁ οὐρανὸς— Αστρο!

(ἀπομακρύνονται περιπαίζοντα).

ΠΑΤΟΥ

Ακου τα! Σ' ὀλίγο θὰ μᾶς σφυρίζουν καὶ τὰ κοτόπουλα!

ΣΑΝΤΕΚΛΕΡ

(περιπατῶντας ὑπερήφανα)

Τί μὲ μέλλει. Τραγουδῶ, κ' ἔχω γιὰ τὸν ἑαυτό μου τίς κότες:

(ἀκολουθεῖ) ΧΡΥΣΗΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΤΙΤΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ ΤΟΥ

Βάρει με κῦμα κ' ἄφρισε ἀπάνω μου
καὶ βόϊσε καὶ ρίξου στὰ πλευρά μου
ὀρθὸς θὰ στέκω κ' ἄσειστος κ' αἰώνιος
μὲ τὴν ἑφτάτρανη κορμοστασιά μου.

Κ' ὅπως στὸ βάρος τ' οὐρανοῦ μένει τ' ἀδέρφι μου
βαστῶντας τῶν θεῶνε τὰ παλάτια
πολὺ μακρυὰ στὰ πέλαγα τ' ἀτέλειωτα
ἀκοίμητος κι ἰ δὲ σφαλάει τὰ μάτια.

Ὠϊμὲ, στὴ ζάλη μου, στὸ ψῆλος μου θ' ἀντριέβουμαι
θὰ κρούγω μὲ τὰ κύματα ὡς ν' ἀγροικήσῃ
τρανὸ ἐδῶ ἀναγάλλιασμα τὸ γένος μου,
ὠϊμὲ, τὸ ψῆλος μὲ μεθάει πῶχω πατήσει.

Κι' ἂν μὲ νικήσουνε οἱ καιροὶ κ' ἡ ἔχθρα σου,
θάλασσα, καὶ δὲν μπορέσω ἐγὼ μιὰ μαύρη μέρα
ὁλόκορμος θὰ πέσω στὴς φουρτοῦνες σου
τῆς βίας σου νὰ κόβω τὴ φοβέρα.

Μαγνησιὰ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΤΑΛΑΙΠΩΡΗ

Τὴ δυστυχισμένη τὴ θεία μου! ἀπέθανε χωρὶς κανεὶς νὰ τὴ λυπηθῇ, ἀπέθανε ἄκλαυστη, μπορεῖ μάλιστα καὶ νὰ ἐγέλασαν γύρω τριγύρω στὸ φέρετρό της, ὅσοι ἦσαν συνειθισμένοι νὰ γελοῦν μὲ τὰ λόγια της σ' ὅλη της τὴ ζωή.

Τὴ δυστυχισμένη τὴ θεία μου πόοον ἦτο καλή! καὶ πόσον ὡραία θὰ ἦτο νέα, μαρτυροῦσαν ἀκόμη τὰ εὐγενικὰ χαρακτηριστικά της, ποῦ δὲν ἠμπόρεσαν νὰ τὰ καταστρέψουν οὔτε τὸ πρόωρο γῆρας, οὔτε ἡ διάψευσι τῶν ἐλπίδων της, τῶν ἰδανικῶν της, τοῦ ἰδεώδους της. Γιατὶ ἡ δυστυχισμένη θεία μου εἶχεν ἕνα μεγάλο ἰδανικὸ, ποῦ δὲν τῶβλεπε νὰ πραγματοποιεῖται γύρω τριγύρω της κ' ἔλυωνε· εἶχεν ἕνα ὑψηγὸν ἰδδῶδες ποῦ προσπαθοῦσε νὰ τὸ φθάσῃ κι' ὅσες φορ ἐπιχειροῦσε πάντοτε, ἐγίνετο γελοία. Τὸ ἰδανικό της ἦτο νὰ ἰδῇ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους νὰ ὁμιλοῦν τὴν καθαρεύουσα, καὶ τὸ ἰδεῶδες της νὰ κατορθώσῃ καὶ ἐκείνη νὰ ὁμιλῇ Ἑλληνικά· καὶ πόσο γελοία ἐγένετο ὅσες φορὲς ἤγρευε καμμιὰ λέξι ποῦ τῆς ἐφαίνετο εὐγενέστερη ἀπὸ τὴς ἄλλες καὶ τὴ μετέπλαττεν ὅπως ἠμποροῦσε καὶ τὴν ἔλεγεν ἐκεῖ ποῦ δὲν ἥρμοζεν. Οἱ ἄλλοι ἐγελοῦσαν εἰς βάρος της πολύ, πολλὲς φορὲς δὲν ἠμποροῦσαν νὰ κρατήσουν τοὺς καγχασμούς των· ἡ μητέρα μου τὴ συνεβούλευε πάντοτε ν' ἀφίσῃ τὴς Ἑλληνικοῦρες της, ἐκείνη ὅμως ἐπανελάμβανε τὴ συνειθισμένη της φράσι.

— Ταλαίπωρη ἀδελφή, δὲν μὲ τιλαμβάνεις!

Εγὼ τὴν ἐλυπούμην διὰ τὴν ἄδικον προσπάθειά της καὶ τὴν ὑπερασπιζό

μην ὅσαις φοραὶς δὲν ἠμποροῦσαν οἱ ἄλλοι νὰ κρατήρουν τὰ γέλοια των ἐμπρός της, καὶ τοὺς ἔλεγα ὅτι δὲν εἶναι γελοία ἡ προσπάθεια τῆς θείας μου ἀλλὰ τραγικὴ καὶ δι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γελοῦν εἰς βάρος της· καὶ ἡ θεία μου παρανοοῦσε τὴ λέξι καὶ ἔλεγε τρόπον τινὰ καθ' ἑαυτήν.

— Ταλαίπωρο παιδί, πόσον εἶσαι τραγικό!

Καὶ αὐτὸ τὸ τραγικὸς τὸ ἐπανέλαβε συχνὰ μὲ τὴ σημασία τοῦ εὐγενικός· καὶ ὅταν ἡ μητέρα μου πάλιν τῆς ἐξήγησε τὴ πλανη της, ἡ θεία μου τῆς ἀπήντησε:

— Ταλαίπωρη ἀδελφή, τὸ παιδὶ τὸ εἶπε.

Ἔλεγε ταλαίπωρη μὲ ἕνα τρόπον ἰδιαίτερον, καὶ ἐτόνιζε τὴν λέξι κάθε φορὰ καὶ διαφορετικά, ὥστε κάθε φορὰ νὰ σημαίνῃ καὶ ἄλλο πρᾶγμα. Τόση κατάχρησιν ἔκαμε στὴν ἀγαπημένη της λέξι, ὥστε ἐμεῖς τὰ παιδιὰ τὴν ὀνομάζαμε ἀναμεταξύ μας «ἡ ταλαίπωρη».

Πολλὲς φορὲς ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπε τὰ ἰδανικά της πραγματοποιούμενα καὶ τότε ὅσα ταλαίπωρη ἔλεγεν ἐσπινθηροβολοῦσαν ἀπὸ θρίαμβο.

Μια φορα ἐνθυμοῦμαι ὅτι στὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ μας κάποιος ἱεροκῆρυξ ἐξήγησε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ σὲ πολὺ καθαρεύουσα γλῶσσα, ποῦ κανεὶς δὲν ἐννόησε τὸ παραμικρὸ, καὶ ἐγὼ δὲν ἠμπόρεσα νὰ παρακολουθήσω τὸν ρήτορα, γιατὶ ἔβλεπα τὴν ἄδικη προσπάθεια τῶν χωρικῶν γιὰ νὰ ἐννοήσουν τα ἀκατανόητα νὰ ζωγραφίζεται στὰ πρόσωπά των σὰν θαυμασμὸς πρὸς κάτι τι τὸ ὑπερφυσικὸ καὶ παραξηροῦσα στὴ φυσιογνωμία των τὴ πάλη, ποῦ ἔκαμαν γιὰ νὰ νικήσουν τὴ πλῆξι καὶ τὸ νυσταγμό!

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἡ θεία μου ἦτο σ. τῆς δόξες της.

Ἄλλη μια φορα στὸ θάνατο τῆς μάμης μου ἦλθε κάποιος φίλος τοῦ πατέρα ἀπὸ τὴ πρωτεύσουσα ποῦ μεῖνε μια γλῶσσα ὡραίαν ὅπως τὴν ἐφαντάζετο ἡ θείαμου. Θυμοῦμαι μὲ πόση συγκίνηση ἦλθε στὴ κάμαρα τῆς νεκρᾶς μάμμης μου μὲ χαρὰ, μὲ γέλοιο, μὲ θρίαμβο νὰ μοῦ ἀναγγείλῃ ὅτι, εἶναι ἀνάγκη νὰ καταβῶ στὸ σαλόνι, ποῦ ἦλθεν ἕνας κύριος ὡς καθὼς ποῦ πρέπει καὶ ὁμιλεῖ πολὺ εὔμορφα καὶ κανεὶς δὲν καταλαμβάνει τὶ λέγει. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἡ θεία μου δὲν εἶχε πένθος· ἔβλεπε κανεὶς τὸ πρόσωπό της κάτω ἀπὸ τὰ δάκρυά της ποῦ ἔτρεχαν ἄφθονα, να γίνεται ἔξαφνα γελαστὸ, ἀπὸ μιὰ χαρὰ ποῦ τῆς ἦτο ἀδύνατο νὰ τὴ κρύψῃ. Καὶ γιὰ πολλαὶς ἡμέραις ἐθριάμβευε· ὅλους τοὺς κατεκεραύνωσε μὲ τὸ ἀμίμητό της «ταλαίπωροι!»

Μια μέρα δὲν ἠξεύρω πῶς ἔτυχε να τῆς διηγηθῶ γιὰ τὸ ἔργον τοῦ Μιστριώτη καὶ τῆς ἔδειξα τὴν εἰκόνα του μέσα σὲ μιὰ ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα καὶ γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσω περισσότερο τῆς ἐδιάβασα κάτι γραμμένο ἀπὸ τὸ σοφὸ καθηγητή. Οταν τῆς ἐξηγοῦσα τὴς ἰδέαις τοῦ Μιστριώτη, ἡ φυσιογνωμία της ἐξέφραζε τὰ ἴδια ἀκριβῶς αἰσθήματα ποῦ θὰ ἦσαν ζωγραφισμένα καὶ στὸ πρόσωπο τοῦ Συμεὼν, ὅταν ἔλεγε τὸ «νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλον σου, δέσποτα».

Μοῦ ἐζήτησε καὶ τῆς ἔδωκα τὴν ἐφημερίδα μὲ τὴν εἰκόνα.

Πολλὲς φορὲς μοῦ ἔλεγε γιατὶ καὶ ἐγὼ νὰ μὴν ὁμιλῶ σὰν τὸν κύριον ἀπὸ τὴν χώρα, σὰν τὸ κήρυκα, σὰν τὸν καθηγητὴ Μιστριώτη. Δὲν ἐπεχείρησα ποτὲ νὰ τὴν μεταπείσω ἀπὸ ταὶς ἰδέαις της, ποῦ εἶχε σ' ὅλη της τὴ ζωὴ, νὰ τῆς δείξω πόσον ἄτοπα ἦσαν τὰ ἰδανικὰ ποῦ τὴν ἔκαναν νὰ ζῇ μιὰ ἄλλη ζωὴ σὰν ξένη ἀνάμεσα σὲ ἰδικοὺς, νὰ τῆς ρίψω κατὰ γῆς τὰ εἴδωλά της ποῦ ἐλάτρευε περισσότερον καὶ ἀπὸ τοὺς ἁγίους καὶ τὰ ἀνέβαζε δίπλα στὸ Θεό, δὲν ἠθέλησα ποτὲ νὰ τὴ λυπήσω, γιαυτὸ τῆς ἔλεγα ὅτι δὲν γνωρίζω ἀκόμη τόσα γράμματα καὶ ἤξευρα ὅτι θὰ ἀκούω τὴ συνηθισμένη ἐπωδό της.

— Ταλαίπωρο παιδί.

Σήμερον ἔμαθα ὅτι ἡ θεία μου ἀπέθανε· τὸ θάνατό της μοῦ ἀνήγγειλεν ὁ ἐξάδελφός μου μ' αὐτὰ τὰ λόγια· «Η Ταλαίπωρη» ἀπέθανε· στὸ στῆθος της εἶχε κρυμμένη τὴν εἰκόνα τοῦ Μιστριώτη ποῦ τῆς εἶχες δώσῃ».

Ταλαίπωρη θεία!

ΕΛΙΣΑΙΟΣ

ΟΡΓΗ

Ω σεῖς τοῦ κόσμου ὀνείρατα
θαμπὰ ποῦ σὰν κοιμᾶσαι
τὰ βλέπεις, κι' ἔξαφνα ξυπνᾷς
καὶ μήτε τὰ θυμᾶσαι,
Ω ποῦ ξεφεύγετε ἄγνωστοι
καὶ πᾶτε σκοτεινοὶ
οἱ ταπεινοί.

Ἀλλὰ σὰν τὰ σαλπίσματα
ποῦ νὰ σκορποῦν πασχίζουν
ἄμαθα χείλη ὁλημερὶς
κι' ὅπου τ' αὐτιὰ ξεσχίζουν,
ξεσπᾶτ' ἐσεῖς κι' ἀκούγεστε
παντοῦ σκληρὰ χωμένοι
οἱ τιποτένιοι

Ω μιὰ ζωὴ ἀξεχώριστη
καθημερνὴ καὶ σκόλη
τὸ ἴδιο ἀπόσκιο, ἀπόμερο
καὶ κρύφιο περιβόλι,
καὶ μέσα σας μιὰ θάλασσα
βαθειὰ καὶ σιγανὴ
οἱ ταπεινοί.

Σκυλια ποῦ πάντοτε ἀλυχτοῦν
τὸν ἄγνωστο διαβάτη,
καὶ ρούγα ἀπὸ τοῦ κουρνιαχτοῦ
τὸ θησαυρὸ γεμάτη,
κι' ἄνανθη καὶ κακόστρωτη
καὶ χιλιοπατημένη
οἱ τιποτένιοι

Καβάλα στῆς ἀποκοτιας
δὲν τριγυρίζουν τ' ἄτια,
γονατισμένοι προσκυνοῦν
μὲ νοτισμένα μάτια
τῆς Μοίρας τὸ χαμόγελο
τῆς Μοίρας τὴν ποιν
οἱ ταπεινοὶ

Ω θρίαμβοι γιὰ τὸ μηδὲν
καὶ για τὸ κάτι μύρια
ξεφωνητὰ τῶν ἄμυαλων,
τῶν ὄχλων πανηγύρια
κι' ἀπὸ τοῦ καντηλιοῦ τὸ φῶς
ἴσκιοι γιγαντωμένοι
οἱ τιποτένιοι.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΑ

Εἶσαι τεράκι τοῦ Μαγιοῦ
καὶ τοῦ Απριλιοῦ καμάρι
Τριανταφυλλένια εἶναι ὅλα σου
πρόσωπο, χρόνια, χάρι,
τριανταφυλλένια μουσική
σκορπίζεται ἀπὸ ἐσένα
τριανταφυλλένια εἶσαι Θεοῦ
τριανταφυλλένια γέννα.

Γυναῖκα ἡ κόρη θὰ γενῇ
κι' ὁ ἄνθὸς καρπὸς θὰ γίνῃ,
Θὰ διώξῃ ὁ ἥλιος τὴ βροχὴ
κι' ὁ ἀγέρας τὴ Γαλήνη
Θὰ 'ρθῇ καὶ τὸ φθινόπωρο
ἀλλ' ὅμως μὴ φοβᾶσαι
'στὸ σκοτεινὸ τραγοῦδι μου
πάντα ὅπως εἶσαι θᾶσαι.

Αθῆναι ΕΡΜΟΝΑΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΑΚΑΤΗ

Ηταν δουλευτὴς ὁ Πέτρος Λουρέντζος ἀπὸ τοὺς πρώτους στὰ καμίνια τῆς ἐξοχῆς τῶν Πατρῶν, γλεντζὲς τῆς παρέας, χωρὶς καμμιὰ κακία, κανένα ὀχτρό. τραγουδιστὴς ἤξερε νὰ χαϊδεύῃ τὴ κιθάρα ὅταν ἦταν στὸ κέφι, καὶ ὅταν ξημέρωνε ἡ Δευτέρα δὲν εἶχε μιὰ δεκάρα γιὰ καρέ. Καλὸ παιδί, μὰ ἀσυλλόγιστο. Από καιρὸ ἡ μαυρομάτα τῶν Αψηλῶν Αλωνιῶν τὸν εἶχε στὸ μάτι. Ηταν ὀρφανὴ ἡ Ελέγκω, δὲν εἶχε προστάτη, κανένα φόβο καὶ ἐλεύθερη ἐχάριζε τῶν ματιῶν της τὴν ἀπερίγραπτη γλυκάδα. Πολλοὺς ἐκύτταζε, μὰ στὸν Πέτρο εἶχε συμπάθεια μεγάλη κι' ὀνειρευότανε νὰ γίνῃ γυναῖκά του.

Οταν τὰ μιῦρα μάτια θέλουν νὰ πιάσουν τὸν ἀσυλλόγιστο νέο τὸ κατωρθώνουν. Ο Πέτρος δὲν ἔδινε δεκάρα γιὰ τέτοια πράγματα μὰ μιὰ μέρα σὰν πέρασε κάτω ἀπ' τὸ παράθυρό της καὶ τοῦ εἶπε ἡ Ελέγκω μὲ ἐκεῖνο τὸ πλάνο γέλοιο της καὶ τὰ μάτια τὰ φλογερά.

— Νὰ χαρῶ τὴ περηφάνεια σου!! ὁ Πέτρος ἄλλαξε, συλλογίστηκε, ἦταν λαβωμένος, χτυπημένος, ἄλεφος. Πέρασε καὶ τὴν ἄλλη μέρα κι' τὴν κύτταξε. Νόμισε πῶς σαΐτες ἐκαρφώνοντο στὴ καρδιά του. Τὸ ἄλλο βράδυ τῆς ἔκανε μιὰ κατάδα καὶ τῆς εἶπε τὰ πιὸ λαχταρισμὶ τραγούδια.

Από τότε κάθε βράδυ ἐνοχλοῦσε τὴ γειτονιά της μὲ τὰ παιχνίδια του ὡς ποῦ μιὰ Κυριακὴ πρωὶ βρέθηκε πατημένος ὄξω στὸ Ρίο χωρὶς νὰ ξέρῃ κι' αὐτὸς πῶς ἔγινε τὸ θαῦμα αὐτό.

* * *

Περνοῦσαν χαρισάμενα. Τίποτε δὲν τοὺς ἔλειπε ἀπὸ τὸ φτωχικό τους. Απ' τὴν αὐγὴ ὡς τὸ βράδυ ὁ Πέτρος μὲ τὸ λοστὸ στὰ καμίνι ἐκέρδιζε ἕνα πεντόφραγκο. Τὴν εἶχε σὰν κούκλα. Εφαίνονταν σὰν μεγάλη κυρία ὅταν τὴ Κυριακὴ τὸ βράδυ ἔβγαινε στὰ Αψηλὰ Αλώνια. Ο Πέτρος ἦταν εὐτυχισμένος. Ολα τὰ εἶχε ἀφήσῃ, καὶ φίλοι καὶ γλέντια καὶ τρέλλες. Τώρα ζοῦσε μὴ τὴν Ελέγκω στὸ μικρὸ σπιτάκι του καὶ κάποτε κάποτε ἔπερνε τὴ κιθάρα ποῦ ἤξερε ὅλους του τοὺς πόνους καὶ νανούριζε τὴν Ελέγκω τὴ μονάκριβή του συντροφιά.

Ενα βράδυ γύριζε ἀπ' τὴ δουλειά. Στάθηκε στὸ Μαρκάτο νὰ τραβήξῃ ἕνα ξεκουραστικό. Εκεῖ ἄκουσε ἀπὸ μιὰ παρέα ὅτι ὁ πόλεμος ἐκηρύχτηκε καὶ φεύγουν γιὰ τὰ σύνορα. Τοῦρθε σὰν τρέλλα. Καὶ ἡ Ελέγκω: Ποῦ θὰ μείνῃ; Ποιὸς θὰ τὴν προστατέψῃ: Μὰ κι' ἡ πατρίδα σὲ ποιοὺς ἔχει τὴν ἐλπίδα της; Τοῦ κόπηκε ἡ ὄρεξι. Πῆρε τὸ σακοῦλι του καὶ τράβηξε ἴσια γιὰ τὸ σπῆτι. Η Ελέγκω τὸ εἶχε μάθει ἀπ' τὴ γειτότισσα. Επεσε στὴν ἀγκαλιά του καὶ ἐκεῖ ἔμεινε ὥρες ὁλόκληρες. Η νύχτα εἶχε προχωρήσει. Η φωνὴ καὶ τὸ κακό, μουσικὲς καὶ ζητωκραυγὲς εἶχαν ξετρελλάνει τὸ κόσμο. Ο Πέτρος δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ ξημερώσῃ. Τώρα εἶχε μέσα στὰ σωθικά του ἄλλη φωτιὰ, ἄλλο καϋμὸ, νὰ εἶνε πρώτος μέσ' τοὺς πρώτους. Βλέπει μπροστά του σφαῖρες καὶ κανόνια, λαχταράει ν' ἀγκαλιάσῃ τὸ κανόνι καὶ νὰ ξεψυχίσῃ ἀπάνω σ' αὐτό.

— Σῶπα, λέει στὴν Ελέγκω. κι' ἐγὼ θὰ γυρίσω. Πάω σὲ πανηγῦρι ποῦ θὰ χορέψω τὸν πιὸ νόστιμο χορό· ἔλα, θέλεις νἄρθῃς καὶ σὺ Ελέγκω μου; Ελα νὰ μὲ καμαρώσῃς ποῦ θὰ πηδάω στὴ φωτιὰ καὶ πῶς θὰ τραγουδῶ στὰ σύγνεφα.

* * *

Σὲ τρεῖς μέρες ἔφυγαν. Μέσα στὴν Αρτα ζοῦν ἀγνώριστοι κι' ὁ Πέτρος ξαναγυρίζει στὰ περασμένα του. εἶχε καιρὸ νὰ γλεντήσῃ, νὰ τραγουδήσῃ, καὶ τί τραγοῦδι, τὸ πιὸ τρανὸ ποῦ ὀνειρεύτηκε κι' ἐπόθησε ἡ ψυχή του. Πρῶτος στοὺς πρώτους ὁ λεβέντης μου ἀπάνω στὸ τοπομαχικό.

Εἶναι νύχτα ἀκόμα κι' ἀκούονται σάλπιγγες, ποδοβολητὸ, ἄλογα νὰ τρέχουν καὶ μάζες ἀνθρώπων νὰ βαδίζουν στὴ δόξα καὶ στὸ καπνό. Ο ἥλιος σὲ λίγο βγαίνει καὶ τονὲ χαιρετοῦνε τὰ τόπια καὶ τὰ λιανοτούφεκα. Πρῶτος μές τοὺς πρώτους πέφτει ὁ Πέτρος καὶ τὰ δυό του πόδια πᾶνε. Σέρνεται ἀπάνω στὸ ἱερὸ καθῆκον, θέλει καὶ τ' ἄλλο σῶμα νὰ τὸ προσφέρει θυσία στὴν ἐθνικὴ ἑκατόμβη μὰ οἱ νοσοκόμοι τὸν πέρνουν μὲ τὸ στανιὸ ἐνῷ ὁ Πέτρος Λουρέντζος λέγει γελαστά:

— Αστο καὶ τὸ ρέστο νὰ πάει στὸ καλό!!

* * *

Βογγάει ὁ Πέτρος στὸ νοσοκομεῖο τοῦ Μεσολογγιοῦ. Γιατροὶ τὸν παραστέκουν καὶ τοῦ δένουν τὰ κομμένα πόδια. Ζητάει ἕνα σπαθὶ νὰ κόψῃ τὴ ζωή του γιατὶ εἶναι ἄχρηστη πειὰ στὸν κόσμο.

Λίγο-λίγο καὶ ἡ γιατρικὴ τὸν παρηγοράει. Τὰ πόδια θρέφουν, μὰ εἶναι μισὸς ὁ Πέτρος. Πῶς νὰ ξαναδουλέψῃ γιὰ νὰ θρέψῃ τὴν Ελέγκω. Ντροπιασμένος ἀπὸ τὰς εἰδήσεις τοῦ πολέμου, σακάτης, φτωχὸς, παντέρημος. Στὶς 18 Μαΐου τοῦ 97 ἡ Καλυδώνα τὸν ἔφερε στὰς Πάταξαν ὄξω σὰν ἕνα πρᾶγμα ἄχρηστο καὶ βρωμερό. Μοζεύτικαν κάμποσα παιδιὰ καὶ γελοῦσαν μὲ τὴν καταντιὰ του ὡς ποῦ βρέθηκε ἕνας γέρος ἀπόστρατος λοχαγὸς καὶ τὸν ἔβαλε σ' ἕνα ἀμάξι σπῆτι του.

Η Ελέγκω τὸν ἐδέχτηκε μὲ μιὰ ψυχρότητα χαρακτηριστική.

— Εμαθα ὅτι σοῦ 'κοψαν τὰ πόδια. τοῦ εἶπε καὶ τὸν φίλησε στὸ μέτωπο.

—Κι' αὐτὸ θὰ περάσῃ, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ σοῦρθηκε σὲ μιὰ γωνιά. Δὲν ἔχει πειὰ δύναμι γιὰ τίποτα.

Πέρασε κάμποσος καιρὸς μὲ μιὰ φτώχια ἀμολόγητη. Κανένα εἰσόδημα δὲν εἶχε. Τοῦταξαν πῶς θὰ τοῦ δώσουν μιὰ σύνταξι, μὰ δὲ βαριέσαι. Μονάχα βαθμοὺς ἔπερναν οἱ δειλοὶ καὶ ἀθωοτικὲς ἀποφάσεις ἔβγαναν τὰ πολυάριθμα στρατοδικεῖα.

Εκεῖνοι ποῦ σακατεύτηκαν ἦσαν οἱ πειὸ κουτοὶ καὶ ἄμοιροι. Εχασε τὴν ὑπομονή του. Αποφάσισε νὰ βγαίνῃ τὴ νύχτα στὰς 7—9 στὴ πλατεῖα τοῦ Αγίου Γεωργίου καὶ νὰ διακονέβῃ διὰ νὰ ζήσῃ τὴν Ελέγκω καὶ τὸν ἑαυτό του. Δὲν εἶχε μοῦτρα νὰ τὸ κάνῃ τὴν ἡμέρα.

Η ἰδέα ἦταν καλή. Τῆς ἄρεσε καὶ τῆς Ελέγκω. Παράγγειλαν δυὸ πατερίτσες καὶ μ' αὐτὰ τά ξύλινα στηρίγματα σιγὰ-σιγὰ ἐπήγαινε στὴ πλατεῖα τὴ νύχτα καὶ ἔβγαινε τὸ ψωμὶ τῆς ἡμέρας. Ο καϋμός του ἤτανε νὰ μὴ πεινάσῃ ἡ μονάκριβη γυναῖκα του. Τὴν ἔβλεπε στενοχωρημένη καὶ πονοῦσε ἡ ψυχή του,

— Γιὰ τὸ σακάτη δῶστε μιὰ πεντάρα ἔλεγε μὲ ἀλλαγμένη φωνὴ ὁ Πέτρος στοὺς διαβάτες.

Τοῦδιναν ὅλοι καὶ τὸν συμπονοῦσαν καὶ ἔτσι ἡ δουλειὰ ἐπήγαινε καλά. Τὸ ψωμὶ καὶ τὰ λοῦσα τῆς Ελέγκως ἦσαν ἐξασφαλισμένα.

* * *

Μιὰ νύχτα βροχερὴ ὁ Πέτρος εἶχε καταφύγει στὴς καμάρες τῶν Δικαστηρίων. Περνοῦσαν πολλοὶ καὶ βιαστικοὶ, κανεὶς ὅμως δὲν τοῦ ἔδινε. Τὸν εἶχαν βαρεθῆ. Τὸ πολὺ κύριε ἐλέησον τὸ βαριέται κι' ὁ Θεός. Επὶ τέλους ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἐστάθηκε ἕνας καλοντυμένος κύριος νὰ τοῦ δώσῃ ἐλεημοσύνη. Κρατοῦσε ἀπὸ τὸ μπράτσο μιὰ γυναῖκα. Βρεχε τουλοῦμι τὸ νερό. Δὲν μποροῦσε νὰ βγάλῃ τὸ πορτμονέ του καὶ εἶπε στὴ γυναῖκα δυνατά.

— Κράτησε *Ελέγκω μου* τὴν ὀμπρέλλα νὰ δώσω τοῦ κουτσοῦ μιὰ δεκάρα!

. . . . . .

Ο Πέτρος ξαφνιάστηκε, τὴν ἐγνώρισε, ἔκρυψε τὸ πρόσωπό του καὶ ξακολούθησε νὰ φωνάζῃ κλαίγοντας καὶ καταριόντας τὴν ἄδικη Πατρίδα μέσα του.

— Γιὰ τὸ σακάτη δῶστε μιὰ δεκάρα!!!.

Μ. ΡΟΔΑΣ

Μετ' ἰδιαιτέρας εὐχαριστήσεως δημοσιεύομεν τὸ κατωτέρω ποίημα, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπέστειλεν ὁ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος «Ἁρμονίας» καὶ κάλλιστος ἡμῶν συνεργάτης κ. Μ. Δ. Σεϊζάνης. Εἶνε στίχοι ἁρμονικοὶ συναρπάζοντες κάθε εὐαίσθητον ψυχήν, οἱ ὁποῖοι ζωγραφίζουν λεπτότατα τὸ βαθὺ αἴσθημα τοῦ ἐρυθρίμου ἡμῶν συμπολίτου καὶ μεγάλου κοιν. εὐεργέτου κ. Π. Α. Λουκᾶ καὶ τῆς ἀειμνήστου καὶ πεφιλημένης αὐτοῦ συζύγου Αντιγόνης.

ΤΟ ΠΙΑΝΟ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΕΝΗΣ

Τῷ εὐεργετικῷ πολίτῃ καὶ βαρυπενθοῦντι φίλῳ κ. Περικλῇ Λουκᾶ.

Εἰς ἕνα Παρθενῶνα Σχολικὸ
χαρίσαν ἕνα πιάνο πεθαμένης,
κ' ἐφώναξαν τὸν ἀρχιμουσικὸ
νὰ βρῇ σκοπὸ καρδιᾶς αἱματωμέ-
[νης.

Τὰ δάκτυλά του σίμωσε νὰ δῇ
καλὰ ἂν εἶν' ἀκόμη χορδισμένο,
κ' ἐκεῖνο ἄρχισε νὰ κελαδῇ
ὡσὰν τρυγόνι ξεζευγαρωμένο.

Ἀνατριχιάζ' ὁ μουσικὸς· δειλὰ
τὰ δάκτυλά τουπλὴν ξανασημώνει.
Τὸ πιάνο βγάζει τότε στεναγμὸ
κ' ἠκούσθη: «Περικλῆς καὶ Αντι-
[γόνη.»

Εἰς τὴν φωνὴ αὐτὴ τὴ μυστικὴ
ὁ μουσικὸς ἕνα σκοπὸ τονίζει,
ὅπου ψηλ' ἀπ' τὸν Οὐρανὸ ς' τὴ
[Γῆ
τὴν πειὸ γλυκειὰ παρηγοριὰ χα-
ρίζει.

Εν Σμύρνῃ Μ. Δ. ΣΕΪΖΑΝΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΗΘΕΝΤΑΣ ΛΟΓΙΟΥΣ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ γεννήσῃ μερικὰ σχόλια ἡ παρασημοφορία τῶν λογίων ὑπὸ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως γιὰ ὅσους ἀξίους παρελήφθησαν καὶ γιὰ ὅσους ἀναξίους ἀνεκατεύθηκαν γιὰ νὰ μειώσουν ἔτσι καὶ τὴν σημασίαν τοῦ παρασήμου καὶ νὰ θέσουν εἰς ἀμφίβολον σημεῖον, τοὐλάχιστον διὰ μερικοὺς, καὶ τὴν ἱκανότητα τῶν ἄλλων, ὅσους περιέλαβεν ὁ κατάλογος.

ΤΟ ΜΗΤΡΙΚΟΝ ΦΙΛΤΡΟΝ

Η «Νεότης» δὲν ἔπρεπε νὰ μείνῃ ἀδιάφορος σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, καὶ πρὶν ἀκόμη ἀναλάβῃ τὸ ζήτημα ἔκαμεν ἀπὸ τῶν στηλῶν της ὁ ἐκ τῶν διευθυντῶν κ. Θ. Ἐξάρχος μίαν πολὺ δικαιολογημένην καὶ σοβαρὰν διαμαρτυρίαν διὰ τὴν παρασημοφορίαν μερικῶν λογίων τῶν Αθηνῶν καὶ τοῦ ἐνταῦθα κ. Αργυροπούλου ὅπως ἔκαμαν καὶ εἰς τὰς Αθήνας διαμαρτυρίας δι' ἄλλους. Τοὐλάχιστον τὴν «Νεότητα» ἔπρεπε νὰ τὴν ἐν διαφέρῃ περισσότερον ἡ Σμύρνη. Αλλὰ ἡ διαμαρτυρία τοῦ κ. Θ. Ἐξάρχου δὲν προκάλεσε δυστυχῶς φιλολογικὴν συζήτησιν ἀλλὰ προστυχογραφήματα, εὐτυχῶς ὅμως μόνον εἰς τοὺς «Καιροὺς» καὶ μόνον εἰς τὸ περιοδικὸν τῆς κλίκας τοῦ Αργυροπούλου. Καμμίαν ἀπὸ τὰς ἀπαντήσεις αὐτὰς δὲν κρίνομεν σοβαράν. Η πρώτη μάλιστα φαίνεται πῶς εἶναι γραμμένη ἀπὸ δημοσιογραφίσκον ὁ ὁποῖος εἶναι πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τέτοια ζητήματα, ἡ δευτέρα πάλι μ' ὅλη της τὴν περιφρόνησι ποῦ κάνει πῶς δείχνει «στὸν ἀρχάριον τῆς πένας καὶ τῆς κριτικῆς», εἶνε πολὺ ἀνόητη καὶ ἄτεχνη. Αλλ' αὐτὴν τὴν τακτικὴν τῆς ἀπαντήσεως μεταχειρίζονται καὶ εἰς μίαν ἐπίθεσιν τοῦ κ. Δημητρακοπούλου ἐναντίον τοῦ κ. Αργυροπούλου τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάμιξιν εἰς τὸν κατάλογον τῶν παρασημοφορηθέντων θεωρεῖ προσβολὴν τοὐλάχιστον εἰς τὸν ἑαυτόν του ὁ κ. Δημητρακόπουλος καὶ εἰς τοὺς ἄλλους φυσικὰ ἀντιπροσώπους τοῦ καλάμου. Εἶνε μιὰ κοπὸ προσβλητικὴ ψυχρολουσία εἰς τὸν κ. Αργυρόπουλον, τὴν ὁποίαν τοῦ σερβίρει ὁ εὐφυέστερος ἴσως καὶ σατυρικώτερος ἐκ τῶν συγχρόνων Ελλήνων ποιητῶν, ποῦ ἐπέτυχε σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ εἴδη τοῦ λόγου, τὴν ὁποίαν μὲ πολλὴν **ἀδιαντροπιαν** ὀνομάζουν οἱ «Καιροί» «τερατουργητὴν τῆς Σκουπιδιάδας». Ακόμη δὲν ἀναλαμβάνομεν νὰ ἀναλύσωμεν τὸ ἔργον κανενὸς κ τῶν δύο οὔτε πιστεύομεν νὰ περιμένῃ ἐμᾶς ὁ κ. Δημητρακόπουλος νὰ τὸν ὑπερασπίσωμεν. Αλλ' αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ποῦ ἀπαντοῦν φαίνεται ὅτι σὲ κανενὸς ἔργον δὲν ἔρριξαν μιὰ ματιὰ διότι δὲν ἠθέλεσαν νὰ συζητήσουν ἀπ' ἀρχῆς ὅπως ἔπρεπε σ' ἕνα τέτοιο φιλολογικὸ ζήτημα. Κι' ἔτσι ἦλθεν ὁ κ. Π. Δημητρακόπουλος μὲ τὴν αὐθεντικωτέραν γνώμην του νὰ ἐνισχύσῃ τὴν διαμαρτυρίαν τῆς «Νεότητος» πρὸς τὴν ὁποίαν ἂν θέλουν τὰ **κοπέλλια** τοῦ κ. Αργυροπούλου ἂς ἀπαντήσουν ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον υἱοθετεῖ τὸ περιοδικόν μας.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Η διεύθυνσις τῆς ἐν Αθήναις καλλιτεχνικῆς συναδέλφου «Πινακοθήκης» προέβη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου εἰς διοργάνωσιν φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν «προεσπερίδων» καθ' ἑκάστην Πέμπτην εἰς τὰς αἰθούσας αὐτῆς. Αἱ προεσπερίδες αὗται περιοριζόμεναι ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὸν κύκλον τῶν συνεργατῶν τῆς συναδέλφου προχωροῦν ἐπιτυχῶς καὶ ἀποτελοῦν ἐντρύφημα πνευματικὸν πρώτης τάξεως. Εναρξις τῶν προεσπερίδων τούτων ἔκαμεν ὁ διευθυντὴς τῆς συναδέλφου κ. Δ. Καλογερόπουλος.

* * *

Ο κ. Ριχάρδος Στράους μᾶς ἑτοιμάζει νέαν ἔκπληξιν. Μόλις ἐτελείωσε τὸν «Ἱππότην τῶν Ρόδων» μᾶς ἤρχισε τὴν σύνθεσιν νέου μελοδράματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Κίρκη». Κατ' αὐτὰς θὰ παιχθῇ διὰ πρώτην φορὰν εἰς Δρέσδην «ὁ Ἱππότης τῶν Ρόδων.»

* * *

Ακόμη δὲν ἐτελείωσεν ὁ Δ' Ανούντσιο τὸ νέον ἔργον. «ὁ Αγ. Σεβαστιανὸς» καὶ ὁ Ιταλικὸς τύπος δημοσιεύει δι' αὐτὸ ἐνθουσιώδη ἄρθρά. Υπόθεσις τοῦ ἔργου μὲ πλοκὴν καταπλήσσουσαν εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ Αγ. Σεβαστιανοῦ, ἑνὸς χριστιανοῦ μάρτυρος.

* * *

Μὲ καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν παίζεται εἰς τὸ ἱπποδρόμιον τοῦ Βερολίνου ὁ «Οἰδίπους τύραννος» τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦτο ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ σχηματισθῇ μεγάλη ἑταιρεία ἀπὸ καλλιτέχνας ἐπιχειρηματίας καὶ δημάρχους μεγάλων πόλεων πρὸς πραάτσιν τῶν ἀρχαίων δραμάτων εἰς θέατρα καὶ ἱππόδρομα μὲ λαϊκὰς τιμάς. Εὐκόλως ἐννοεῖται ἡ μεγάλη ὠφέλεια ἡ ὁποία θὰ προκύψῃ εἰς τὸν λαὸν διὰ τῶν παραστάσεων τούτων. Τοὐλάχιστον θὰ συγκινηθῶμεν διόλου ἡμεῖς ἀπὸ τὴν εἴδησιν;

* * *

Ο γάλλος δραματικὸς συγγραφεὺς Ρενὲ Φωσουὰ ὁ ὀνομαστὸς διὰ τὰς ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Ωδείου τολμηρὰς διαλέξεις κατὰ τοῦ Ρακίνα, ἔγραψε νέον δραμα ὑπὸ τὸν τίτλον Μπετόβεν, εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ τοὺς κριτικοὺς, κατεπάτησεν ὅλους τοὺς κανόνας τῆς τέχνης,

* * *

Εν Βερώνῃ ἀνηγέρθη μέγα μνημεῖον εἰς τὸν Σαίκξπηρ.

* * *

Ο κ. Κ. Παλαμᾶς ἐξέδωσε κατ' αὐτὰς νέαν συλλογὴν ποιημάτων μὲ τὸν τίτλον «Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ» ἡ ὁποία ἔκαμε μέγαν πάταγον ὅπως ὅλα τὰ ἔργα τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ, εἰς τοὺς φιλολογικοὺς κύκλους. Διαιρεῖται εἰς 12 λόγους. Προηγεῖται ὁ «Γυιὸς τῆς Χήρας» καὶ ἀκολουθεῖ ἡ «Ηρωϊκὴ τριλογία» τρία τραγούδια ἀφιερωμένα στὴ τραγωδία, στὸ θάνατο τοῦ Ιψεν καὶ στὸν Γαριβάλδη.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΜΥΡΝΗ.—***Γιάννην Γιαννίρην.*** Τὸ πεζογράφημά σου καὶ στὴ γλῶσσα καὶ στὴν ἰδέα εἶναι καλό. Αλλ' ἀποροῦμε πῶς ἐδιάλεξες τέτοιο θέμα. Ωστε δὲν θὰ παραξενευθῇς ἂν δὲν δημοσιευθῇ. Τὴν αἰτίαν, παρνᾷς ἂν θέλῃς ἀπὸ τὸ γραφεῖο νὰ στὴν ποῦμε προφορικῶς. Γράφε μὲ τὸ ἴδιο ὕφος κι' ἀπόφευγε τοὺς πλατυασμοὺς καὶ τὰς πολλὰς περιγραφὰς γιὰ νὰ γίνῃς φυσικώτερος. Εἴμεθα βέβαιοι πῶς θὰ γράψῃς καλά.

Ηλιον — Τὰ ποιήματά σου χωλαίνουν δυστυχῶς καὶ στὴ γλῶσσα καὶ στὸ στίχο καὶ δὲν ἐγκρίνονται. Αἱ ἀξιώσεις καὶ αἱ παρατηρήσεις σου δὲν εἶχαν καμμίαν θέσιν εἰς τὴν ἐπιστολήν σου.

Νὰ, καὶ ἡ παλιὰ καὶ καλὴ μας φίλη ***Χλωμὸ Φεγγάρι*** ποῦ γλυκάνησε ἐπὶ τέλους νὰ μᾶς θυμηθῇ μ' ἕνα του γράμμα γεμάτο ἐνθουσιασμὸ κι' ἀφοσίωσι γιὰ τὸ περιοδικό μας. Σ' εὐχαριστοῦμε θερμῶς καὶ γιὰ τὰς εὐχάς σου καὶ γιὰ τὰς εὐγενεῖς διαθέσεις σου. Τὰ ποιηματάκια σου γεμάτα αἴσθημα θὰ ἐδημοσιεύοντο ἂν δὲν εἶχον γλῶσσαν μικτὴν καὶ μερικοὺς στίχους ἀτέχνους. Εἰμπορεῖτε γράψατε καλλίτερα.

Νὰ μὴ σοῦ περνᾷ καμμία ἰδέα ***Βασίλισα τῶν κρδιῶν*** ὅτι χαριζόμεθα εἰς κανένα. Αλλοίμονον ἐὰν ἐκάμναμεν τὸ ἐναντίον. Η ἀπαίτησις σας ἀποδεκτή. Καὶ ἡ μετάφρασίς καὶ τὰ ποιήματά σας δυστυχῶς με λάθη πολλὰ, δὲν ἐγκρίνονται. Σοῦ συμβουλεύομε νὰ κατατίνεσαι πρὸς τὸ παρὸν μόνον στὰ πεζὰ καὶ θὰ συνειθίσῃς σιγά, σιγά.

ΒΟΓΤΖΑ ***Κόκκον Δουλίδην.*** — Τὰ μελισσοκομικά μας μὲ τὴν μεταρρύθμισιν ποῦ κάμαμε εὐχαρίστως θὰ φιλοξενηθοῦν εἰς τὸ περιοδικόν μας. Τὴν δημοσίευσίν των ἀρχίζομεν ἀπὸ σήμερον. Σᾶς συγχαίρομεν ποῦ διατυπώνετε τόσον μεθοδικὰ καὶ ἁπλὰ τόσα ὠφέλιμα διὰ τὸν λαόν μας πράγματα. Αν ἡ συνεργασία σας ἦτο περισσότερον ποικίλη εἰς θέματα θὰ μᾶς εὐχαριστοῦσε περισσότερον. Καὶ μία παράκλησις. Τὰ χειρόγραφα νὰ εἶναι εὐανάγνωστα.

ΔΙΚΕΛΗ.—***Μικρασιάτην*** Επιστολὴν κα γραμματόσημα ἐλάβομεν. Εὐχαριστοῦμεν. Η γλῶσσα τῶν ποιημάτων σου καλὴ ποῦ καὶ ποῦ καὶ στίχοι καλοὶ ἀπαντῶνται ἀλλ' εἶναι πολὺ κοινοὶ αἱ ἰδέαι των καὶ χάνουν ὡς ὅλον· πιστεύομεν ὅτι μπορεῖς νὰ γράψῃς καλλίτερα ἂν ἀφῆσῃς «γιὰ ξενιτιὲς», «εὐχὲς» κτλ. περιμένομεν.

ΠΕΡΓΑΜΟΣ. — ***Σ. Νιτσόπουλον*** Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰς πολυτίμους ἐνεργείας σας. Τὰ ψευδώνυμα τῶν νέων συνδρομητῶν τοῦ «Λευκώματος» ἐνεκρίθησαν καὶ δημοσιεύονται.

ΑΛΞΑΝΔΡΕΙΑ.— ***Γιάννην Βαρδαλᾶν*** Καλὴ ἡ μετάφρασις. Τὸ ὥμορφο διήγηματάκι αὐτὸ τοῦ *Daudet* ἔχει μεταφρασθῇ καὶ ἐδημοσιεύθη πέρυσι εἰς τὴν «Κλειὼ» καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ξαναδημοσιευθῇ. Πανηγυρικὸν σοῦ ἐστάλη. Σᾶς γράφομεν ταχυδρομικῶς.

ΤΑΝΤΑ.—***Ιωάννην Αφεντάκην.*** Σᾶς ἀπαντῶμεν ταχυδρομικῶς.

ΑΘΗΝΑΙ.— ***Μίλτον Κουντουρᾶν.*** Εως τώρα δὲν ἐλάβομεν τὸν «Αρωστον» περιμένομεν συνεργασίαν σου.

Α·Ι·ΒΑΛΗ.— ***α. Διακάκην.*** Γραμματόσημα ἐλήφθησαν ψευδώνυμον ἐνεκρίθη δεσμίδας λευκωμάτων ἀποστέλλομεν.

Η ΠΕΝΝΑ ΜΑΣ.

Ο ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Η Ελλὰς ἔχασε προχθὲς ἕνα μέγαλον της διηγηματογράφον, τὸν Αλ. Παπαδιαμάντην, ὁ ὁποῖος ἥσυχα καὶ ταπεινὰ ἐμέτρησε τὴς ἡμέρας του στὴν πατρίδα του Σκίαθο. Τὸ ἔργον του τέλειον καὶ ἀληθινὸν ἐστάθη καὶ ἐπεβλήθη εἰς ὅλον τον ἑλληνικὸν φιλολογικὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τὴν μυστικὴν λατρείαν ποῦ ἠσθάνθη κάθε ψυχὴ ποῦ τὸν διάβασε, δὲν ἐδιδάχθη κανένα πλούσιο χέρι νὰ γλυκάνῃ τὸν πάμπτωχο διηγηματογράφο τοὐλάχιστον στῆς τελευταῖες μέρες τῆς δύσκολης καὶ βαρετῆς γεροντικῆς ἡλικίας στ' ἀγαπημένο νησί του.

Επρόφθασεν ἐπὶ τέλους νὰ πάρῃ ἔστω κι' ἀργὰ ἕνα ἀπὸ τὰ παράσημα ποῦ ἐμοίρασε ἡ Ελλ. Κυβέρνησις ἐφέτος στοὺς ἐκλεκτοὺς τῆς πένας κι' ἴσως νὰ πῆγε παρηγορημένος ἔστω καὶ ἂν τοῦ ἔμελλε νὰ στολίσῃ τὰ νεκρωμένα του στήθη.

Ο Αλ. Παπαδιαμάντης ἐγεννήθη εἰς τὴν Σκίαθο. Εχει γράψει πάμπολλα διηγήματα δημοσιευμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ: «Τὸν Αμερικανὸ», «τοὺς χαλασοχηρηδες», «τῆς Κοκκώνας τὸ σπῆτι», «τὰ συχαρίκια», «τὸν ἀβασκασμὸ τοῦ Αγᾶ», «Τὰ Χριστούγεννα τοῦ τεμπέλη». «τὸ σημαδιακὸ», «τὴ σταχτομαζώχρα» «ὁλόγυρα στὴ λίμνη» «τῆς λίρες τοῦ Ζάχου»—τὸ ὁποῖον δημοσιεύομεν σήμερον—«τὸ νησὶ τῆς οὐρανίτσας» «ἡ Φόνισσα» κ.λ.π. κ.λ.π. ἀπὸ τὰ ὁποῖα μερικὰ ἐδημοσιεύσαμεν ἄλλοτε εἰς τὴν «Νεότητα».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Τὴν προσεχῆ τρίτην ἑορτάζει ὁ πνήρης δράσεως καὶ ζωῆς πατὴρ Κύριλλος Δελῶφ ἡγούμενος τοῦ μετοχίου τῆς Αγ. Παρασκευῆς, ὁ ὁποῖος κατώρθωσεν ἐντὸς ὀλίγου μὲ πολλὰς θυσίας καὶ ζῆλον φλογερὸν νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὸ ταπεινὸν καὶ ἐρειπωμένον ἐκκλησίδιον μετόχιον λαμπρὸν καὶ ὡραῖον στόλισμα πραγματικὸν τῆς συνοικίας του καὶ κατανυκτικὸν προσκύνημα τῶν χριστιανῶν. Καὶ εἶναι πράγματι ἄξιος ὑποστηρίξεως ὁ ἡγούμενος τῆς Αγ. Παρασκευῆς διὰ τὰς θυσίας εἰς τὰς ὁποίας ὑποβάλλεται διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ χώρου.

ΛΟΞΕΣ ΜΑΤΙΕΣ

— Η πληθώρα τῆς ὕλης τοῦ πανηγυριοῦ μας φύλλου ἔγινε αἰτία νὰ μὴν τὰ ποῦμε τὴν περασμένην πέμπτην.

— Καὶ τὸ σπουδαιότερον γιὰ νὰ μὴ σᾶς εὐχηθῶ γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο.

— Μὰ ἔννοια σας καὶ χωρίς τὴ δική μου τὴν εὐχὴ θὰ σᾶς εἶναι γουρλίδικος.

— Η πρωτοχρονιὰ ἦταν μαζὶ καὶ ἀρχὴ τοῦ χειμῶνα ποῦ ἐνέσκηψε μ' ὅλο του τὸ μεγαλεῖο κι' ἀσπρισε ὁλόγυρα τὰ ποιητικὰ βουνά μας.

— Η παρασημοφορία τοῦ Αργυροπούλου γιὰ τὴν ὁποιαν ἔγραψε μερικὲς ἀλήθειες ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς διευθυντάς μου, προεκάλεσε δημοσιογραφικὸ θόρυβο.

— Κ' ἕνα περιοδικὸ κρεμασμένο στὴν οὐρὰ κάποιας ἐφημερίδος γαύγισαν λιγάκι.

— Καὶ τὸ γαύγισμα αὐτὸ προῆλθεν ἀπὸ ὑπερέντασιν τῶν νεύρων κάποιου ἀμαθοῦς συντακτίσκου καὶ ἑνὸς συγγενοῦς τοῦ Αργυροπούλου.

—Τί νὰ γίνῃ; Σιγὰ σιγὰ καὶ μάλιστα μὲ τέτοιο κρύο θὰ κατευνασθοῦν τὰ νεῦρά των.

— Τὸ πρωτοχρονιάτικο φύλλο τῆς Νεότητος ἔκαμε πάταγον.

— Καὶ ἐκυκλοφόρησε τόσο, ποῦ μᾶς ἔλειψαν φυλλάδια γιὰ μερικοὺς συνδρομητάς.

— Τὸ ἐξώφυλλό του πρὸ πάντων ἦτο μιὰ τρέλλα γιατὶ τῶχε σχεδιάσει ὁ γελοιογράφος τοῦ Κοπάνου, ὁ μοναδικός μας ξωγράφος κ. Συράκος.

— Η ἀνταλλαγὴ τῶν λευκωμάτων λαμβάνει διαστάσεις καὶ πρὸ πάντων μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

— Οποιος δῇ τὸ πανεύμορφο αὐτὸ λευκωματάκι ἀδύνατον νὰ μὴ μαγνητισθῇ ἀπὸ τὸ περιεχόμενόν του καὶ νὰ μὴν δηλώσῃ ἀνταλλαγήν.

— Διασκέδασιν νόστιμον, ποῦ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν φαντασθῇ σὰν δὲν τὴν δοκιμάσῃ.

— Μὲ τὸν νέον ποιητικὸν διαγωνισμὸν θάχουμε πάλιν νέα καρδιοχτύπια.

— Εως τώρα ἔχουν λάβει τρεῖς μέρος.

— Πιστεύω νὰ ἐπιτύχῃ καλύτερα ἀπὸ τὸν πρῶτον.

— Η χολέρα παίρνει καὶ δίνει. Τὰ κρούσματα κάθε μέρα εἶναι τρομαχτικά. Ολοι ἀρχίσαμε πάλι νὰ συγκινούμεθα ἐκτὸς ἐννοεῖται τοῦ κ. Δημάρχου!

— Κοντὰ στὰ καλά μας σωματεῖα προσετέθη ἕνα ἀκόμη νέον!

— Τὸ ἄσυλον τῶν ἀστέγων, τὸ ὁποῖον ἱδρύθη μὲ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ φιλοπροόδου καὶ σφριγηλοῦ Μητροπολίτου μας.

— Καὶ ἔτσι σὲ λίγο δὲν θὰ συγκινούμεθα μὲ τὴν κακομοιριὰ τῶν ἀνεστίων καὶ τῶν ἀλητῶν τῆς Προκυμαίας.

ΒΙΑΣΤΙΚΟΣ

Ενεκα πληθώρας ὕλης τὰ μελισσοκομικὰ καὶ ἡ λοιπὴ συνεργασία τῶν συνεργατῶν μας εἰς τὸ προσεχές.

ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

Τὸ περιοδικὸν τοῦ γαμβροῦ τοῦ κ. Μ. Αργυροπούλου, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ συγκινηθῇ ἀπὸ τὴν ἀδιαφιλονείκητον ἀλήθειαν τὴν ὁποίαν διετύπωσα ὅσον ἀφορᾷ τὴν παρασημοφορίαν τοῦ παρασημοφορηθέντος ποιητοῦ καὶ φύσικὰ ἐκ καθήκοντος ἀνέλαβε τὴν ὑπεράσπισίν του μὲ μίαν ἀναδημοσίευσιν ἑνὸς ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων του (!!) -διὰ τό ἀνάλατο καὶ ἄηδὲς ἐπίγραμμα οὐδὲ λόγος νὰ γίνεται — συνοδευομένην ἀπὸ ὀλιγόστιχον σημείωσιν, ἡ ἀνάγνωσις τῆς ὁποίας προκαλεῖ περιφρονητικὸν μειδίαμα διότι ὁ ***παλαίμαχος*** καὶ ***πεπειραμένος (!)*** ποιητὴς καὶ δημοσιογράφος προσπαθεῖ νὰ δείξῃ μέσα εἰς αὐτὴν ὅλην του τὴν σοβαρότητα χωρὶς νὰ τὸ κατορθώνῃ!

Τέλος πάντων μὲ ὅσα καὶ ἂν ἔγραψαν τὰ δύο ὄργανα τοῦ Αργυροπούλου, τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι αὐτὸς θὰ ἐξακολουθῇ νὰ θεωρῆται ὡς ***παρ' ἀξίαν*** καὶ διὰ ***τῶν γνωστῶν μέσων*** παρασημοφορηθεὶς ἀπὸ ὅλους σχεδὸν τοὺς λογίους καὶ τὸν σοβαρόν μας τύπον, τοῦ ὁποίου ἡ σιγὴ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν εἶναι μία πολὺ εὔγλωττος ὑπεράσπισις τῆς γνώμης μου.

Εξαρχ.

ΛΑΪΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

Θέλοντες νὰ συντελέσωμεν ὅπως ἡ φιλολογία μας γίνῃ περισσότερον προσιτὴ εἰς τὸν λαόν, ἀπεφασίσαμεν νὰ προβῶμεν ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν Λαϊκὴν ἔκδοσιν τῆς Νεότητος μὲ τὴν προσθήκην τοῦ λιθογραφημένου ἐξωφύλλου. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι οἱ συμπολῖται μας θέλουν ἐπέλθῃ διὰ τῆς συνδρομῆς αὐτῶν ἐπίκουροι εἰς τὸ ἐπίμοχθόν μας ἔργον λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς νέας θυσίας, εἰς ἃς ὑπεβλήθημεν καὶ εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς τοῦ φυλλαδίου, τὸ ὁποῖον θὰ πωλεῖται ***ἀντὶ ἑνὸς μόνον μεταλλικοῦ***. Η λαϊκὴ ἔκδοσις θὰ ἐκτυποῦται ἐπὶ εὐθυνοτέρου χάρτου. Εἰς τοὺς συνδρομητὰς ἐν τούτοις θὰ ἐξακολουθῶμεν νὰ ἀποστέλλωμεν τὴν πολυτελῆ ἔκδοσιν.

Εἰς τὸ ἐρχόμενον φυλλάδιον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ ἐξωφύλλου θὰ δημοσιευθῇ ὕλη τερπνή, ἐπίκαιρος, καὶ ὠφέλιμος διὰ τὰ γοῦστα ὅλων ἵνα δικαιολογηθῇ περισσότερον ὁ τίτλος τὸν ὁποῖον ἐθέσαμεν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η λίρες τοῦ Ζάχου, ***Α. Παπαδιαμάντη.***-Μαγεμμένα τραγούδια, ***Στέλιου Σπεράντσα.***—Ενας σύγχρονος Μολιέρος (συνέχεια) *Auguste Hamon* μετάφρ. ***Κ.Φριλίγγου.***—Σαντεκλὲρ (συνέχεια) *Edmond Rostand* μετάφρ. ***Χρύση.*** — Τὸ τραγοῦδι τοῦ Τιτάνου καὶ τῆς δύναμής του, ***Μ. Αλεξανδροπούλου.***—Η ταλαίπωρη, ***Ελισσαίου.***—Οργὴ, ***Κωστῆ Παλαμᾶ.***—Τριανταφυλλένια, ***Ερμονα.***—Ριὰ τὸ σακάτη, ***Μ. Ροδᾶ.***—Τὸ πιάνο τῆς πεθαμένης, ***Μ. Δ. Σεΐζάνη.***—Από τοὺς παρασημοφορηθέντας λογίους, Η. Δημητρακόπουλος, Μ. Αργυρόπουλος.—Λοξὲς ματιές. — Δύο λογάκια κτλ.

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

— ***Χυρίαι Διαβάσατε.***

— ***Μία νέα μόδα.***

— ***Πῶς θὰ χωρίζουν τ' ἀντρόγυνα.***

Στὸ Παρίσι κάποια ἐφημερὶς προτείνει μιὰ πολὺ νόστιμη ἰδέα: Οταν χωρίζουν οἱ σύζυγοι νὰ ἀγγέλλουν τὸ διαζύγιον μὲ «φερπὰρ» στοὺς συγγενεῖς, καὶ στοὺς φίλους των.

Ισως τὸ πρᾶγμα στὴν ἀρχὴ νὰ κινήσῃ τὸν γέλωτα. Καὶ μόλα ταῦτα δὲν εἶναι τόσο ἀστεῖο ὅσο τὸ φαντάζεται κανείς. Εν ὅσῳ ἀγγέλλονται οἱ γάμοι καὶ οἱ θάνατοι ποιὸς ὁ λόγος τάχα νὰ μὴν ἀγγέλλονται καὶ τὰ διαζύγια; Εκεῖνος ποῦ ἀνακτᾷ τὴν ἐλευθερίαν του κατόπιν τοῦ ζυγοῦ τοῦ ἐγγάμου βίου δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴν ἀναγγέλλει τὸ γεγονὸς στοὺς φίλους του, οἱ ὁποῖοι θὰ παρακολουθοῦν ἴσως μὲ πονηρὸν βλέμμα τὰς συζυγικάς του περιπετείας.

Εξαφνα θὰ λείψουν μερικοὶ διάλογοι ὅπως π. χ. οἱ κατωτέρω·

— Τί γίνεται ἡ κυρία σύζυγός σας;

Εκεῖνος δὲν ἀπαντᾷ καὶ ὁ φίλος νομίζει πῶς ὁ δυστυχὴς ἔχασε τὸ τρυφερόν του ἥμισυ καὶ τὸν συλλυπεῖται.

— Συγγνώμην. Δὲν ἤξευρα πῶς ἡ δυστυχισμένη σου Μαρία ἀπέθανε...

Καὶ σὰν μάθῃ τὴν ἀλήθεια σπεύδει νὰ διορθώσῃ τὸ σφάλμα του.

— Ω! τὰ συγχαρητήριά μου! Εστειλες ἐπὶ τέλους σὸ διάβολο τὴν μέγαιρά σου!

Μὲ τὰ «φερπὰρ» ὅμως θὰ λείψουν αὐτὰ καὶ θὰ κυκλοφοροῦν κομψότατοι φάκελλοι περιέχοντες τὰ ἑξῆς·

«Εχω τὴν τιμὴν νὰ σὰς ἀναγγείλω ὅτι σήμερον ἡ κυρία Χ. δὲν εἶναι πλέον σύζυγός μου».

Συγχρόνως τὰ ἴδια πρόσωπα θὰ λαμβάνουν καὶ τὸ φερπὰρ τῆς κυρίας.

«Από τῆς σήμερον ἀνακτῶ τὴν ἐλευθερίαν μου καὶ τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον εἶχον ὡς δεσποινίς».

Θαυμάσιον πρᾶγμα! Ετσι αἱ διεζευγμέναι κυρίαι δὲν θὰ ἀργοῦν πλέον νὰ ἔλθουν εἰς δεύτερον γάμον ὡς συνέβαινε διότι ἐνομίζοντο ἔγγαμοι. Θὰ ἀκούουν δύο τρυφερὲς λέξεις καὶ θὰ ταῖς κάμουν καὶ πάλι κόρτε, τὸ ἀπαραίτητον προοίμιον τοῦ ὑμεναίου. Γιὰ τοὺς σπουδαίους λοιπὸν αὐτοὺς λόγους ἡ νέα αὐτὴ μόδα ἐπιβάλλεται ἀγαπηταί μου κυρίαι δὲν πιστεύω νὰ ἔχετε καμμίαν ἀντίρρησιν καὶ σεῖς ἐδῶ γιὰ νὰ ἀκολουθήσετε τὴ μόδα. Δὲν εἶναι ἔτσι;